

УДК 346.7

**ПРАВОВІ АКТИ
САМОРЕГУЛІВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
У СФЕРІ АРХІТЕКТУРНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Микола ГОРДОВ

аспірант

Науково-дослідний інститут приватного
права і підприємництва імені академіка
Ф. Г. Бурчака НАПрН України (Київ)

У статті проаналізовано існуючу систему правових актів саморегулівної організації у сфері архітектурної діяльності, досліджено правові підстави для їх прийняття і предмети регулювання, а також наведено види таких правових актів.

Встановлено, що рівень розвитку правової бази, розробленої та прийнятої кожною із таких саморегулівних організацій, є різним. Цей рівень залежить від чималої кількості факторів, зокрема, таких як: наявність або відсутність в об'єднання, яке набуло статусу саморегулівної організації у сфері архітектурної діяльності, делегованого повноваження; тривалість функціонування об'єднання у статусі саморегулівної організації у сфері архітектурної діяльності; кількісно-якісний склад членів (учасників) об'єднання, на яких поширюватиметься дія прийнятих ним актів; специфіка напряму підприємницької чи професійної діяльності, за яким зареєстровано відповідну саморегулівну організацію у сфері архітектурної діяльності, у тому числі його законодавче регулювання; тощо.

Запропоновано здійснити аналіз на прикладі найчисельнішої, за кількістю її членів, та найстаршої, за датою набуття відповідного правового статусу, саморегулівною організацією у сфері архітектурної діяльності в Україні – Всеукраїнської громадської організації «Гільдія проєктувальників у будівництві» (далі – ВУГіП або СРО ВУГіП), із деякими відступами щодо специфіки видання правових актів,

UDC 346.7

**LEGAL ACTS OF THE SELF-
REGULATORY ORGANIZATION IN
THE FIELD OF ARCHITECTURAL
ACTIVITY**

Gordov, Mykola

post graduate student

Academician F.H. Burchak Scientific Research
Institute of Private Law and Entrepreneurship
of the NALS of Ukraine (Kyiv)

The report analyzes the existing system of legal acts of the self-regulatory organization in the field of architectural activity, examines the legal grounds for their adoption and subjects of regulation, and also gives the types of such legal acts.

It was established that the level of development of the legal framework developed and adopted by each of these self-regulatory organizations is different. This level depends on a considerable number of factors, in particular, such as: the presence or absence of delegated authority in the association, which has acquired the status of a self-regulatory organization in the field of architectural activity; the duration of the association's functioning as a self-regulatory organization in the field of architectural activity; the quantitative and qualitative composition of the members (participants) of the association, which will be subject to the acts adopted by it; the specifics of the direction of business or professional activity for which the corresponding self-regulatory organization in the field of architectural activity is registered, including its legislative regulation; etc.

It is proposed to carry out an analysis on the example of the most numerous, in terms of the number of its members, and the oldest, in terms of the date of acquisition of the relevant legal status, self-regulatory organization in the field of architectural activity in Ukraine - the All-Ukrainian public organization "Guild of Designers in Construction" (hereinafter - VUHіP or SRO

прийнятих іншими саморегульними організаціями.

З урахуванням вищеведеного зроблено висновки з досліджуваної теми. З одного боку існує законодавче регулювання інституту саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності встановлює чіткі правові підстави для прийняття такими організаціями правових актів різних видів, у тому числі тих, що спрямовані на виконання делегованих державою повноважень щодо проведення професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури. З іншого боку вказані правові підстави обмежені сьогодні кількома абзацами у Законі, що явно не сприяє розвитку саморегулювання у відповідній сфері.

Існуюча система правових актів саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності є досить строкатою, а тому, для її цілісного, узагальненого сприйняття, варто класифікувати правові акти таких організацій за відповідними критеріями та видами. Прикладом такої класифікації може слугувати наступна запропонована класифікація правових актів саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності.

Ключові слова: саморегульна організація, архітектурна діяльність, правові акти, делеговані повноваження, професійна атестація, правила, стандарти, підприємницька діяльність, професійна діяльність

Саморегулювання існує в світі відтоді, як люди почали організовуватися у суспільство. Як би це дивно не звучало, але в межах державного регулювання ринку фінансових послуг виникла перша форма саморегульних організацій. Як стверджує В. Полюхович, існує практична основа для передачі лише державних функцій до саморегульних організацій, які вимагають більше тонких і специфічних механізмів регулювання конкретних видів діяльності, що надає можливість розвантажити державу як єдиного регулятора на ринку [1, с. 80-81]. Нам імпонує ставлення В. Мамутова до таких організацій як хабів для поєднання державного регулювання економіки й економічної свободи суб'єктів господарювання [2].

Як вказує О. Гончаренко, саморегулювання – це, перш за все, специфічні самостійні активні дії суб'єкта для реалізації його внутрішніх потенцій специфічними, притаманними тільки цьому суб'єкту, засобами [3, с. 27].

Інститут саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності на законодавчому рівні було впроваджено у 2011 році прикінцевими положеннями Закону України «Про

VUHiP), with some concessions regarding the specifics of issuing legal acts adopted by other self-regulatory organizations.

Taking into account the above, conclusions have been made on the researched topic. On the one hand, the existing legislative regulation of the institute of self-regulatory organizations in the field of architectural activity establishes clear legal grounds for the adoption by such organizations of legal acts of various types, including those aimed at the implementation of the powers delegated by the state to carry out professional certification of performers of certain types of works (services), related to the creation of architectural objects. On the other hand, the specified legal grounds are currently limited to a few paragraphs in the Law, which clearly does not contribute to the development of self-regulation in the relevant field.

The existing system of legal acts of self-regulatory organizations in the field of architectural activity is quite varied, and therefore, for its holistic, generalized perception, it is worth classifying the legal acts of such organizations according to the relevant criteria and types. An example of such a classification can be the following proposed classification of legal acts of self-regulatory organizations in the field of architectural activity.

Keywords: self-regulatory organization, architectural activity, legal acts, delegated powers, professional certification, rules, standards, entrepreneurial activity, professional activity

регулювання містобудівної діяльності» [4], яким було внесено відповідні зміни до Закону України «Про архітектурну діяльність» (далі – Закон) [5]. Більше 10 років свого існування цей інститут відзначається відносною сталістю його правового регулювання, що дало змогу саморегульним організаціям у сфері архітектурної діяльності удосконалювати його організаційно шляхом прийняття та оптимізації своїх внутрішніх правових актів.

Рівень розвитку правової бази, розробленої та прийнятої кожною із таких саморегульних організацій, є різним. Цей рівень залежить від чималої кількості факторів, зокрема, таких як: наявність або відсутність в об'єднання, яке набуло статусу саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності, делегованого повноваження; тривалість функціонування об'єднання у статусі саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності; кількісно-якісний склад членів (учасників) об'єднання, на яких поширюватиметься дія прийнятих ним актів; специфіка напряму підприємницької чи професійної діяльності, за яким зареєстровано відповідну саморегульну організацію у сфері архітектурної діяльності, у тому числі його законодавче регулювання; тощо.

Для забезпечення оптимального балансу між обсягом викладеного матеріалу і його максимальною інформативністю, розкриття теми доповіді пропонується здійснити на прикладі найчисельнішої, за кількістю її членів, та найстаршої, за датою набуття відповідного правового статусу, саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності в Україні – Всеукраїнської громадської організації «Гільдія проєктувальників у будівництві» (далі – ВУГіП або СРО ВУГіП), із деякими відступами щодо специфіки видання правових актів, прийнятих іншими саморегульними організаціями.

У межах теми доповідні запропоновано класифікацію правових актів саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності за наступними критеріями: за належністю повноважень щодо прийняття правових актів саморегульною організацією у сфері архітектурної діяльності; за колом суб'єктів, що мають дотримуватись викладених у правових актах саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності норм; за підставою прийняття правових актів; за реалізацією саморегульною організацією у сфері архітектурної повноваження щодо прийняття правового акту; за органом саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності, уповноваженим на прийняття правового акта. А також виділено щодо кожного із таких критеріїв відповідні види правових актів.

Саморегульні організації у сфері архітектурної діяльності – це неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб за відповідним напрямом підприємницької чи професійної діяльності, які в установленому порядку набули відповідного статусу (абзац 15 статті 1 Закону). Статтею 16-1 Закону серед іншого передбачено, що в Україні можуть створюватися і діяти саморегульні організації у сфері архітектурної діяльності. Неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб, що провадять підприємницьку та професійну діяльність, набувають статусу саморегульних організацій з дня їх реєстрації центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури, яка здійснюється шляхом внесення інформації про таку організацію до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері архітектури, визначає порядок реєстрації таких організацій.

Порядок реєстрації саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності (далі – Порядок), затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (далі – Мінрегіон) від 13 травня 2014 року № 137 [6].

За даними порталу Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва [7] наразі зареєстровано всього п'ять саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності: ВУГіП; Всеукраїнська громадська організація «Асоціація експертів будівельної галузі» (далі – АЕБГ); Всеукраїнська громадська організація «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» (далі – ПІТН); Національна спілка архітекторів України (далі – НСАУ); Асоціація «Експертні організації України» (далі – АЕОУ).

З урахуванням положень абзацу 2 пункту 3 Порядку реєстрація вказаних об'єднань була проведена Мінрегіоном за наступними напрямками підприємницької чи професійної діяльності:

- ВУГіП за напрямом професійної діяльності інженерів-проектувальників [8];
- АЕБГ за напрямом професійної діяльності експертів [9];
- ГІТН за напрямом професійної діяльності інженерів технічного нагляду [10];
- НСАУ за напрямом професійної діяльності архітекторів [11];
- АЕОУ за напрямом підприємницької діяльності експертних організацій [9].

Одна із правових підстав для прийняття саморегульними організаціями у сфері архітектурної діяльності правових актів закладена у частині 3 статті 16-1 Закону, відповідно до якої ці організації визначають правила і стандарти підприємницької та професійної діяльності, обов'язкові для виконання всіма членами таких організацій, а також передбачають механізм відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок надання членами саморегульної організації товарів, виконання робіт (послуг) неналежної якості.

Наведено підставу деталізовано пунктом 3 Порядку, яким встановлено, що умовою реєстрації об'єднання як саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності є визначення ним правил і стандартів підприємницької чи професійної діяльності, а також механізмів контролю за їх дотриманням. При цьому визначення саморегульними організаціями правил і стандартів підприємницької та професійної діяльності має здійснюватись з дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

На виконання відповідних положень рішенням Правління ВУГіП від 24 грудня 2021 року № 13 прийнято оновлені: Стандарт професійної діяльності 1 «Вимоги до членів саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності всеукраїнської громадської організації «Гільдія проектувальників у будівництві» та до якості виконуваних (надаваних) ними робіт (послуг)» [12]; Стандарт професійної діяльності 2 «Контроль за дотриманням членами саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності всеукраїнської громадської організації «Гільдія проектувальників у будівництві» стандартів професійної діяльності» [13]; Стандарт професійної діяльності 3 «Відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок виконання (надання) членами саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності всеукраїнської громадської організації «Гільдія проектувальників у будівництві» робіт (послуг) неналежної якості» [14].

За змістом цих стандартів професійної діяльності їх вимоги є обов'язковими для виконання всіма членами СРО ВУГіП. Інші інженери-проектувальники дотримуються їх вимог, у разі взяття ними в односторонньому порядку зобов'язання їх дотримуватись.

Прогресивною зміною у регулювання прийняття саморегульними організаціями у сфері архітектурної діяльності вказаних вище актів було видання Мінрегіоном наказу 17 травня 2021 року № 114, яким з Порядку вилучено положення про необхідність погодження Мінрегіоном правил та стандартів підприємницької чи професійної діяльності і зміни до них [15].

Подібні за змістом стандарти професійної діяльності прийняті також ГІТН [16, 17, 18], ВГО «Асоціація експертів» [19, 20, 21] та НСАУ [22, 23, 24].

Стандарти підприємницької та професійної діяльності пропонується класифікувати за наступними критеріями і видами:

1) за належністю повноважень щодо прийняття правових актів саморегульною організацією у сфері архітектурної діяльності відносяться до виду правових актів, що приймаються такою організацією на підставі її власних повноважень;

2) за колом суб'єктів, що мають дотримуватись викладених у правових актах саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності норм відносяться до виду правових актів, які є обов'язковими для всіх членів такої організації;

3) за підставою прийняття правових актів відносяться до виду правових актів, що приймаються на підставі норм чинного законодавства;

4) за реалізацією саморегульною організацією у сфері архітектурної повноваження щодо прийняття правового акту відносяться до видів прийнятих правових актів та правових актів, які потенційно можуть бути прийняті;

5) за органом саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності, уповноваженим на прийняття правового акта, відносяться до виду правових актів, що приймаються уповноваженими статутними органами такої організації.

Інша правова підстава для прийняття саморегульними організаціями у сфері архітектурної діяльності правових актів закладена у частині 4 статті 16-1, частині 5 статті 17 Закону, відповідно до яких такі організації можуть на підставі делегованих повноважень проводити професійну атестацію виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, та залучатися до ліцензування господарської діяльності членів саморегульної організації. Професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури. Повноваження щодо проведення професійної атестації можуть бути делеговані саморегульним організаціям у сфері архітектурної діяльності. Саморегульна організація набуває делегованих їй повноважень/припиняє виконувати делеговані їй повноваження з дня внесення до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва відомостей про рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури, про делегування таких повноважень/припинення виконання делегованих повноважень.

Наразі делеговані повноваження щодо проведення професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури реалізуються лише трьома саморегульними організаціями у сфері архітектурної діяльності (ВУГіП щодо інженерів-проектувальників), АЕБГ щодо експертів) та ГІТН щодо інженерів технічного нагляду). Нещодавно таких організацій було четверо, включно із НСАУ. Однак наказом Мінрегіону від 12 травня 2022 року № 71 [25] делеговані повноваження Мінрегіону щодо проведення професійної атестації відповідних виконавців продовжено на період дії воєнного стану та протягом трьох місяців після його закінчення чи скасування лише ВУГіП, ГІТН і АЕБГ.

У розумінні підпункту 2 пункту 2.1 Порядку делегування повноважень саморегульним організаціям у сфері архітектурної діяльності, затвердженого наказом Мінрегіону від 13 жовтня 2014 року № 282 [26], обов'язковою підставою для набуття саморегульною організацією делегованого повноваження в обсязі, визначеному наказом Мінрегіону, є прийняття та погодження нею із Мінрегіоном порядку реалізації делегованого повноваження (зміни до нього), дія якого поширюватиметься на всіх суб'єктів архітектурної діяльності, щодо яких буде реалізовуватися делеговане повноваження.

Оновлену редакцію Порядку реалізації делегованого повноваження щодо проведення професійної атестації інженерів-проектувальників (далі – Порядок реалізації делегованого повноваження), прийнято рішенням Правління ВУГіП від 21 лютого 2022 року № 5 за погодженням Мінрегіону [27]. Цим правовим актом визначено процедуру реалізації СРО ВУГіП делегованого їй Мінрегіоном повноваження щодо проведення професійної атестації інженерів-проектувальників. Дія Порядку реалізації делегованого повноваження поширюється на всіх суб'єктів архітектурної діяльності, щодо яких буде реалізовуватися делеговане повноваження.

Крім того, підпунктом 3.15 частини 3 статті 6, частинами 2, 6 статті 7, частиною 10 статті 12 Порядку реалізації делегованого повноваження СРО ВУГіП наділено повноваженням затверджувати, зокрема, наступні правові акти: Положення про Апеляційну комісію; Положення про Атестаційну архітектурно-будівельну комісію СРО ВУГіП; Регламент діяльності Атестаційної архітектурно-будівельної комісії СРО ВУГіП; Порядок проведення іспиту.

Серед наведених правових актів наразі СРО ВУГіП затвердила лише Порядок проведення іспиту (рішення Правлінням ВУГіП від 22.06.2022 № 11) [28], яким визначено процедуру проведення іспиту виконавців під час проведення їх професійної атестації СРО ВУГіП згідно із Законом України «Про архітектурну діяльність», Порядком проведення професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 року № 554, Порядком реалізації делегованого повноваження, та іншими правовими актами, які регулюють відповідні правовідносини. Порядок проведення іспиту є обов'язковим для застосування виконавцями, СРО ВУГіП, зокрема, членами Атестаційної архітектурно-будівельної комісії СРО ВУГіП, а також членами екзаменаційної комісії.

Повноваженням із затвердження побідних за змістом правових актів наділені також ГТН [29, 30], АЕБГ [31].

Порядок реалізації делегованого повноваження, Порядок проведення іспиту, Положення про Апеляційну комісію; Положення про Атестаційну архітектурно-будівельну комісію СРО ВУГіП та Регламент діяльності Атестаційної архітектурно-будівельної комісії СРО ВУГіП та їх аналоги, повноваженнями на прийняття яких наділені інші саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності (ГТН, АЕБГ), пропонується класифікувати за наступними критеріями і видами:

1) за належністю повноважень щодо прийняття правових актів саморегулівною організацією у сфері архітектурної діяльності відносяться до виду правових актів, що приймаються такою організацією на підставі її делегованих повноважень;

2) за колом суб'єктів, що мають дотримуватись викладених у правових актах саморегулівної організації у сфері архітектурної діяльності норм відносяться до виду правових актів, дія яких поширюється на всіх визначених у них суб'єктів правовідносин у сфері реалізації делегованого та/або іншого повноваження;

3) за підставою прийняття правових актів відносяться до виду правових актів, що приймаються на підставі норм власних правових актів саморегулівної організації у сфері архітектурної діяльності;

4) за реалізацією саморегулівною організацією у сфері архітектурної повноваження щодо прийняття правового акту відносяться до видів прийнятих правових актів та правових актів, які потенційно можуть бути прийняті;

5) за органом саморегулівної організації у сфері архітектурної діяльності, уповноваженим на прийняття правового акта, відносяться до виду правових актів, що приймаються уповноваженими статутними органами такої організації.

В контексті реалізації делегованого повноваження варто приділити увагу також правовим актам, що приймаються іншими (нестатутними) органами саморегулівної організації у сфері архітектурної діяльності.

До таких органів у системі ВУГіП слід віднести Атестаційну архітектурно-будівельну комісію СРО ВУГіП, Робочу групу СРО ВУГіП з розгляду заяв про допуск до проведення професійної атестації і доданих до них документів, поданих інженерами-проектувальниками, Апеляційну комісію та інші подібні органи.

За змістом абзацу 1 пункту 4 Порядку проведення професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури (далі – Порядок професійної атестації), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 року № 554 [32], Мінрегіоном та/або саморегулівною організацією для проведення професійної атестації може утворюватися атестаційна архітектурно-будівельна комісія.

Відповідно до частин 1, 3, 4, 11 статті 7 Порядку реалізації делегованого повноваження для проведення професійної атестації СРО ВУГіП може утворити Атестаційну комісію. До складу Атестаційної комісії включаються голова Атестаційної комісії, заступник голови Атестаційної комісії, секретар Атестаційної комісії, представники Мінрегіону, СРО ВУГіП і закладів освіти, які здійснюють підвищення кваліфікації виконавців, а також висококваліфіковані фахівці за напрямом професійної атестації. Атестаційну комісію очолює її голова, який організовує роботу Атестаційної комісії та здійснює керівництво її діяльністю. Рішення Атестаційної комісії приймаються шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів її членів та оформлюються протоколом, який підписують головуючий на засіданні та член Атестаційної комісії, який вів протокол. У разі рівного розподілу голосів членів Атестаційної комісії під час голосування з питань її порядку денного, вирішальним є голос головуючого на засіданні Атестаційної комісії.

З метою реалізації делегованого повноваження Атестаційною архітектурно-будівельною комісією СРО ВУГіП приймаються, зокрема, рішення про видачу чи про відмову у видачі виконавцю кваліфікаційного сертифіката, про позбавлення виконання кваліфікаційного сертифіката, про відсутність підстав для позбавлення виконавця кваліфікаційного

сертифіката, про видачу виконавцю дубліката кваліфікаційного сертифіката у разі його втрати або пошкодження, про обмін кваліфікаційного сертифіката, про надання рекомендацій виконавцю, позбавленому кваліфікаційного сертифіката, щодо підвищення кваліфікації за відповідними програмами за напрямом професійної атестації (підпункти 3.12.3-3.12.9 пункту 3.12 частини 3 статті 6 Порядку реалізації делегованого повноваження).

Ще одним нестатутним органом ВУГіП є Робоча група СРО ВУГіП з розгляду заяв про допуск до проведення професійної атестації і доданих до них документів, поданих інженерами-проектувальниками.

Відповідно до частин 2, 4 статті 8 Порядку реалізації делегованого повноваження СРО ВУГіП може уповноважити Робочу групу на прийняття рішень, передбачених підпунктами 3.12.1, 3.12.2 пункту 3.12 частини 3 статті 6 Порядку. Рішення Робочої групи оформлюються протоколом, який підписується секретарем Робочої групи та затверджується керівником або заступником керівника Робочої групи.

Пунктами 1, 3 рішення Правління ВУГіП від 08.11.2021 № 12 [33] утворено вказану Робочу групу та уповноважено її, за результатами розгляду нею заяви про допуск з додатками, приймати рішення про допуск інженера-проектувальника до проведення професійної атестації та проведення іспиту, про відмову інженеру-проектувальнику в допуску до проведення професійної атестації з обґрунтуванням причин відмови.

Варто зазначити, що на відміну від атестаційних архітектурно-будівельних комісій, які утворено усіма саморегульними організаціями у сфері архітектурної діяльності, які реалізують делеговані повноваження, функціонування робочої групи зразка ВУГіП не має аналогів в інших саморегульних організаціях. У свою чергу АЕБГ має власну специфіку функціонування утвореної нею Атестаційної архітектурно-будівельної комісії, а саме у її складі можуть утворюватися секції за професійною спеціалізацією.

Особливе місце серед нестатутних органів ВУГіП займає Апеляційна комісія, яка виконує функції квазісуду у процедурі професійної атестації виконавців. Так, за змістом абзаца 2 пункту 11, абзаца 3 пункту 22 Порядку професійної атестації рішення про відмову в допуску до проведення професійної атестації та відмову у видачі кваліфікаційного сертифіката може бути оскаржене до Апеляційної комісії Мінрегіону або саморегульвної організації (у разі набуття нею делегованих повноважень) та/або в судовому порядку. Рішення про позбавлення кваліфікаційного сертифіката може бути оскаржене до Апеляційної комісії Мінрегіону або відповідної саморегульвної організації (у разі набуття нею делегованих повноважень).

Відповідно до абзаца 1 пункту 26 Порядку професійної атестації Апеляційна комісія утворюється для кожного напрямку професійної атестації Мінрегіоном або саморегульвною організацією (у разі набуття нею делегованих повноважень) у складі голови апеляційної комісії та її членів в кількості не менше п'яти осіб. До її складу включаються не менш як по одному представнику від Мінрегіону, відповідної саморегульвної організації та від закладів освіти, які здійснюють підвищення кваліфікації виконавців за відповідним напрямом професійної атестації.

У розумінні абзаців 17-21, 32-35 пункту 26 Порядку професійної атестації апеляційна комісія уповноважена приймати рішення про задоволення скарги та допуск скаржника до проведення професійної атестації, про задоволення скарги та видачу скаржнику кваліфікаційного сертифіката, про задоволення скарги та про скасування рішення щодо позбавлення кваліфікаційного сертифіката, про відмову в задоволенні скарги. Рішення Апеляційної комісії виготовляються з використанням електронної системи та доводяться до відома скаржників шляхом оприлюднення відповідного рішення на порталі електронної системи та через електронний кабінет користувача такої системи (у разі його наявності) та/або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою, в режимі реального часу після підписання такого рішення головою та секретарем Апеляційної комісії шляхом накладення кваліфікованого електронного підпису. Рішення Апеляційної комісії підлягають виконанню у строк до п'яти робочих днів. Рішення Апеляційної комісії за зверненням скаржника надається у паперовій формі. Рішення Апеляційної комісії можуть бути

оскаржені до суду.

Серед усіх саморегулювальних організацій у сфері архітектурної діяльності, які наразі реалізують делеговані повноваження, лише Апеляційна комісія, утворена АЕБГ, виносила рішення у межах її компетенції. Апеляційні комісії інших таких організацій досі до сьогоднішнього дня не мали приводів для прийняття відповідних рішень, з огляду на відсутність відповідних звернень до них від виконавців.

Вказані правові акти, що приймаються іншими (нестатутними) органами саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності, пропонується класифікувати за наступними критеріями і видами:

1) за належністю повноважень щодо прийняття правових актів саморегулювальною організацією у сфері архітектурної діяльності відносяться до виду правових актів, що приймаються такою організацією на підставі делегованих повноважень;

2) за колом суб'єктів, що мають дотримуватись викладених у правових актах саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності норм відносяться до виду правових актів індивідуального характеру;

3) за підставою прийняття правових актів відносяться до видів правових актів, що приймаються на підставі норм чинного законодавства, та правових актів, що приймаються на підставі норм власних правових актів саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності;

4) за реалізацією саморегулювальною організацією у сфері архітектурної діяльності повноваження щодо прийняття правового акту відносяться до видів прийнятих правових актів та правових актів, які потенційно можуть бути прийняті;

5) за органом саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності, уповноваженим на прийняття правового акта відносяться до виду правових актів, що приймаються іншими органами саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності.

Ще одна правова підстава для прийняття саморегулювальними організаціями у сфері архітектурної діяльності правових актів закріплена поза межами законодавства у сфері містобудівної діяльності.

Так, за змістом частин 1-3, 5, 7 статті 4-2 Кодексу законів про працю України [34], статті 39 Закону України «Про освіту» [35] професійний стандарт – це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій. Професійні стандарти можуть розроблятися роботодавцями, їх організаціями та об'єднаннями, органами державної влади, науковими установами, галузевими радами, громадськими об'єднаннями, іншими зацікавленими суб'єктами. Професійні стандарти затверджуються їх розробниками. Порядок розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Національного агентства кваліфікацій. Вимоги до компетентностей, обов'язків та кваліфікацій працівників визначаються професійними стандартами. За відсутності професійних стандартів такі вимоги можуть визначатися кваліфікаційними характеристиками.

Необхідність розроблення та затвердження професійних стандартів саморегулювальними організаціями у сфері архітектурної діяльності, які наділені делегованими Мінрегіоном повноваженнями, обумовлена положенням абзацу 3 пункту 1 Порядку професійної атестації згідно із яким кваліфікаційний сертифікат – документ, що підтверджує відповідність виконавця кваліфікаційним характеристикам професій працівників або відповідним професійним стандартам та його спроможність виконувати окремі роботи (надавати послуги), пов'язані із створенням об'єктів архітектури, що зазначені в такому документі і належать до видів робіт (послуг), перелік яких затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 року № 554.

На виконання вказаних норм рішенням Правління ВУГіП від 29.03.2023 № 2 затверджено професійний стандарт «Інженер-проектувальник» [36], яким визначено, зокрема, вимоги до інженера-проектувальника, зокрема, професійні кваліфікації, вимоги до їх професійної атестації (сертифікації), умови допуску до роботи за професією, документи, що підтверджують професійні кваліфікації, а також віднесення таких кваліфікацій до рівня Національної

рамки кваліфікацій.

Згідно із відомостями Реєстру кваліфікацій ГІТН вже затверджено професійний стандарт «Аудитор безпеки автомобільних доріг» [37]. На етапі розроблення: ГІТН перебувають професійні стандарти «Інженер з технічного нагляду (будівництво)», «Інженер-будівельник» та «Виконавець робіт»; АЕБГ перебувають професійні стандарти «Експерт будівельний» і «Інженер з інвентаризації нерухомого майна».

Професійні стандарти, які розробляються і затверджуються саморегульними організаціями у сфері архітектурної діяльності, пропонується класифікувати за наступними критеріями і видами:

1) за належністю повноважень щодо прийняття правових актів саморегульною організацією у сфері архітектурної діяльності відносяться до виду правових актів, що приймаються такою організацією на підставі її власних повноважень;

2) за колом суб'єктів, що мають дотримуватись викладених у правових актах саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності норм відносяться до виду правових актів, дія яких поширюється на всіх визначених у них суб'єктів правовідносин у сфері реалізації делегованого та/або іншого повноваження;

3) за підставою прийняття правових актів відносяться до виду правових актів, що приймаються на підставі норм чинного законодавства;

4) за реалізацією саморегульною організацією у сфері архітектурної повноваження щодо прийняття правового акту відносяться до видів прийнятих правових актів та правових актів, які потенційно можуть бути прийняті;

5) за органом саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності, уповноваженим на прийняття правового акта відносяться до виду правових актів, що приймаються уповноваженими статутними органами саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності.

Перелік наведених вище правових актів саморегульної організації у сфері архітектурної діяльності не є вичерпним. Так, у рамках цієї роботи не проводилось поглиблене дослідження питання прийняття статутними органами таких організацій інших правових актів, що обумовлено, серед іншого тим, що більшість із зареєстрованих в Україні саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності (три з п'яти) є за організаційно-правовою формою громадськими організаціями, на яких поширює свою дію зокрема пункт 5 частини 2 статті 2 Закон України «Про громадські об'єднання» [38], за змістом якого дія цього Закону не поширюється на суспільні відносини у сфері утворення, реєстрації, діяльності та припинення саморегульних організацій, організацій, які здійснюють професійне самоврядування.

Питання прийняття статутними органами саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності відповідних інших правових актів потребує окремого дослідження з урахуванням специфіки їх організаційно-правових форм, а також норм спеціальних законодавчих актів, які регулюють питання утворення, реєстрації, діяльності та припинення цих організацій.

З урахуванням вищенаведеного можна зробити кілька наступних висновків з досліджуваної теми.

З одного боку існуюче законодавче регулювання інституту саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності встановлює чіткі правові підстави для прийняття такими організаціями правових актів різних видів, у тому числі тих, що спрямовані на виконання делегованих державою повноважень щодо проведення професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури. З іншого боку вказані правові підстави обмежені сьогодні кількома абзацами у Законі, що явно не сприяє розвитку саморегулювання у відповідній сфері.

Існуюча система правових актів саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності є досить строкатою, а тому, для її цілісного, узагальненого сприйняття, варто класифікувати правові акти таких організацій за відповідними критеріями та видами. Прикладом такої класифікації може слугувати наступна запропонована класифікація правових актів саморегульних організацій у сфері архітектурної діяльності:

I. За належністю повноважень щодо прийняття правових актів саморегульною організа-

цією у сфері архітектурної діяльності:

1. Правові акти, що приймаються саморегулювальною організацією у сфері архітектурної діяльності на підставі її власних повноважень.

2. Правові акти, що приймаються саморегулювальною організацією у сфері архітектурної діяльності на підставі делегованих повноважень.

II. За колом суб'єктів, що мають дотримуватись викладених у правових актах саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності норм:

1. Правові акти, які є обов'язковими для всіх членів саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності.

2. Правові акти, дія яких поширюється на всіх визначених у них суб'єктів правовідносин у сфері реалізації делегованого та/або іншого повноваження.

3. Правові акти індивідуального характеру.

III. За підставою прийняття правових актів:

1. Правові акти, що приймаються на підставі норм чинного законодавства.

2. Правові акти, що приймаються на підставі норм власних правових актів саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності.

IV. За реалізацією саморегулювальною організацією у сфері архітектурної повноваження щодо прийняття правового акту:

1. Прийняті правові акти.

2. Правові акти, які потенційно можуть бути прийняті.

V. За органом саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності, уповноваженим на прийняття правового акта:

1. Правові акти, що приймаються уповноваженими статутними органами саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності

2. Правові акти, що приймаються іншими органами саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності

Посилання:

1. Полюхович В.І. Державне регулювання фондового ринку України: господарсько-правовий механізм: монографія. К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. 337 с. URL: <https://repository.ndippp.gov.ua/handle/765432198/475>

2. Мамутов В.К. Кондификация хозяйственного законодательства Украины в новых экономических условиях. Государство и право. 1996. № 6. С. 83–86.

3. Гончаренко О. М. Саморегулювання господарської діяльності: питання теорії та практики: монографія. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2019. 418 с. URL: <https://drive.google.com/open?id=1Pm726zAIrOvhXfNg1Cz6BTzHrXH2128d>.

4. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» статті. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>.

5. Закон України «Про архітектурну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>.

6. Наказ Мінрегіону від 13.05.2014 № 137 «Про затвердження Порядку реєстрації саморегулювальних організацій у сфері архітектурної діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0573-14#Text>.

7. Портал Єдиної державної системи у сфері будівництва. URL: https://e-construction.gov.ua/organizations/org_type=9.

8. Наказ Мінрегіону від 30.07.2014 № 208 «Про реєстрацію Всеукраїнської громадської організації «Гільдія проектувальників у будівництві» як саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності і внесення відомостей про неї до відповідного державного реєстру». URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=58912.

9. Наказ Мінрегіону від 06.08.2014 № 217 «Про реєстрацію Всеукраїнської громадської організації «Асоціації експертів будівельної галузі» як саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності і внесення відомостей про неї до відповідного державного реєстру». URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=59035.

10. Наказ Мінрегіону від 06.08.2014 № 218 «Про реєстрацію Громадської організації «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» як саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності і внесення відомостей про неї до відповідного державного реєстру». URL:

http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=59024.

11. Наказ Мінрегіону від 21.03.2016 № 67 «Про реєстрацію Національної спілки архітекторів України як саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності і внесення відомостей про неї до відповідного державного реєстру». URL: <http://nsau.org/wp-content/uploads/2018/07/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-67-%D0%B2%D1%96%D0%B4-21.03.16.pdf>.

12. Стандарт професійної діяльності 1 «Вимоги до членів саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності всеукраїнської громадської організації «Гільдія проектувальників у будівництві» та до якості виконуваних (надаваних) ними робіт (послуг)». URL: https://onedrive.live.com/view.aspx?resid=1FFC3CDD8FF4D0A812335&ithint=file%2cdocx&authkey=!AC_xMzP47AjdISQ.

13. Стандарт професійної діяльності 2 «Контроль за дотриманням членами саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності всеукраїнської громадської організації «Гільдія проектувальників у будівництві» стандартів професійної діяльності». URL: <https://onedrive.live.com/view.aspx?resid=1FFC3CDD8FF4D0A812334&ithint=file%2cdocx&authkey=!AG6VIEIDULBA8mc>.

14. Стандарт професійної діяльності 3 «Відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок виконання (надання) членами саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності всеукраїнської громадської організації «Гільдія проектувальників у будівництві» робіт (послуг) неналежної якості». URL: <https://onedrive.live.com/view.aspx?resid=1FFC3CDD8FF4D0A812333&ithint=file%2cdocx&authkey=!AG-gKQJzWCa8XU>.

15. Наказ Мінрегіоном від 17.05.2021 № 114 «Про затвердження Змін до деяких наказів Мінрегіону». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1212-21#Text>.

16. Стандарт професійної діяльності 1 «Вимоги до членів саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності Всеукраїнської громадської організації «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» та до якості виконуваних (надаваних) ними робіт (послуг)». URL: http://www.gitn.org.ua/images/%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%9D%D0%94%D0%90%D0%A0%D0%A2%201_%D0%BF%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%2009.01.2023.pdf.

17. Стандарт професійної діяльності 2 Контроль за дотриманням членами СРО ГІТН інженерами з технічного нагляду стандартів професійної діяльності та правил професійної етики саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності Всеукраїнської громадської організації «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури». URL: http://www.gitn.org.ua/images/%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%9D%D0%94%D0%90%D0%A0%D0%A2%202_%D0%BF%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%2009.01.2023.pdf.

18. Стандарт професійної діяльності 3 «Відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок виконання (надання) інженерами з технічного нагляду членами саморегулювальної організації у сфері архітектурної діяльності Всеукраїнської громадської організації «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» робіт (послуг) неналежної якості». URL: http://www.gitn.org.ua/images/%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%9D%D0%94%D0%90%D0%A0%D0%A2%203_%D0%BF%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%2009.01.2023.pdf.

19. Стандарт професійної діяльності 1 «Вимоги до членів всеукраїнської громадської організації «Асоціація експертів будівельної галузі» та до якості виконуваних (надаваних) ними робіт (послуг)». URL: <http://budex.org.ua/index.php/pro-asotsiatsiui-ua/standarty-profesiinoi-diiialnosti-ekspertiv>.

20. Стандарт професійної діяльності 2 «Контроль за дотриманням стандартів професійної діяльності». URL: <http://budex.org.ua/index.php/pro-asotsiatsiui-ua/standarty-profesiinoi-diiialnosti-ekspertiv>.

21. Стандарт професійної діяльності 3 «Відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок виконання (надання) членами всеукраїнської громадської організації «Асоціація експертів будівельної галузі» робіт (послуг) неналежної якості». URL: <http://budex.org.ua/index.php/pro-asotsiatsiui-ua/standarty-profesiinoi-diiialnosti-ekspertiv>.

22. Стандарт професійної діяльності 1 «Вимоги до архітекторів, атестованих Атестаційною архітектурно-будівельною комісією Національної спілки архітекторів України та до якості виконуваних (надаваних) ними робіт (послуг)». URL: <http://nsau.org/2022/01/27/%d1%81%d1%82% d0%b0%bd% d0%b4%bd%bd% d1%80% d1%82-%d0%bf% d1%80% d0%be% d1%84% d0%b5% d1%81 %d1%96% d0%b9 %d0%bd% d0%be% d1%97-%d0%b4% d1%96% d1%8f% d0%bb% d1%8c% d0%bd% d0%be% d1%81% d1%8 2% d1%96-1-%d0%b2% d0%b8/>.

23. Стандарт професійної діяльності 2 «Контроль за дотриманням членами Архітектурної палати Національної спілки архітекторів України стандартів професійної діяльності». URL: <http://nsau.org/2022/01/28/%d1%81%d1%82% d0%b0%bd% d0%b4% d0%b0% d1%80% d1%82-%d0%bf% d1%80% d0>

%be%d1%84%d0%b5%d1%81%d1%96%d0%b9%d0%bd%d0%be%d1%97-%d0%b4%d1%96%d1%8f%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be%d1%81%d1%82%d1%96-2-%d0%ba%d0%be/.

24. Стандарт професійної діяльності 3 «Відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок виконання (надання) членами Архітектурної палати Національної спілки архітекторів України робіт (послуг) неналежної якості». URL: <http://nsau.org/2022/01/27/%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%bd%d0%b4%d0%b0%d1%80%d1%82-%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%84%d0%b5%d1%81%d1%96%d0%b9%d0%bd%d0%be%d1%97-%d0%b4%d1%96%d1%8f%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be%d1%81%d1%82%d1%96-3-%d0%b2%d1%96/>.

25. Наказ Мінрегіону від 12.05.2022 № 71 «Деякі питання виконання делегованих повноважень». URL: <http://online.budstandart.com/ua/catalog/document.html?iddoc=98275>.

26. Наказ Мінрегіону від 13.10.2014 № 282 «Про затвердження Порядку делегування повноважень саморегульним організаціям у сфері архітектурної діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1369-14#Text>.

27. Порядок реалізації делегованого повноваження щодо проведення професійної атестації інженерів-проектувальників. URL: <https://onedrive.live.com/?authkey=%21AL3p98aPju0MMI4&id=1FFC3CDD8FF4D0A8%212365&cid=1FFC3CDD8FF4D0A8&parId=root&parQt=sharedby&parCid=8497ACEE52496602&o=OneUp>.

28. Порядок проведення іспиту. URL: <https://onedrive.live.com/?authkey=%21ADFVAVBCAE%2D AhoA&id=1FFC3CDD8FF4D0A8%212426&cid=1FFC3CDD8FF4D0A8&parId=root&parQt=sharedby&parCid=8497ACEE52496602&o=OneUp>.

29. Порядок реалізації делегованого повноваження щодо проведення професійної атестації інженерів технічного нагляду. URL: http://www.gitn.org.ua/images/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%96%D0%BD%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B2%20%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D0%BB%D1%8F%D0%B4%D1%83_.pdf.

30. Порядок проведення іспиту виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури, які проходять професійну атестацію за напрямком професійної атестації інженерів з технічного нагляду. URL: <http://www.gitn.org.ua/images/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%96%D1%81%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83.pdf>.

31. Порядок реалізації делегованого повноваження щодо проведення професійної атестації експертів. URL: <http://budex.org.ua/index.php/pro-asotsiatsiiu-ua/standarty-profesiinoi-diialnosti-ekspertiv>.

32. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2011-%D0%BF#Text>.

33. Рішення Правління ВУГіП від 08.11.2021 № 12. URL: http://vugip.org.ua/wp-content/uploads/2021/11/%D0%A0%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_12_08_11_21.pdf.

34. Кодексу законів про працю України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.

35. Закону України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

36. Професійний стандарт «Інженер-проектувальник». URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/inzener-proektualnik>.

37. Професійний стандарт «Аудитор безпеки автомобільних доріг». URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/auditor-bezpeki-avtomobilnih-dorig>.

38. Закон України «Про громадські об'єднання». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>.

Статтю було подано	12.07.2023	The article was submitted
Статтю було доопрацьовано	18.07.2023	The article was revised
Статтю було прийнято	25.07.2023	The article was accepted